

Orquestra
simfònica
del Vallès

CONCERT *PER A VIOLÍ* MENDELSSOHN

Amb el suport de

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
100
anyos
Connectant
moments

Oct_08_2023
18h. Diumenge
LaFACT CULTURAL TERRASSA

CONCERT PER A VIOLÍ MENDELSSOHN

1a PART

Fanny Hensel (1805–1847)

Hero und Leander

Felix Mendelssohn (1809–1847)

Concert per a violí núm. 2, en Mi menor, op. 64

I. Allegro molto appassionato

II. Andante

III. Allegretto non troppo–Allegro molto vivace

2a PART

Simfonia núm. 2, "Lobgesang" (coral)

II. Cor i soprano: Alles was Odem hat lobt den Herrn, meine Seele

III. Recitatiu i ària (tenor): Saget es, die ihr erlöst seid durch den Herrn

IV. Cor: Sagt es, die ihr erlöst seid vor dem Herrn

V. Duet (soprano I, II) i cor: Ich harrete des Herrn

VI. Tenor sol: Stricke des Todes hatten uns umfangen

VII. Cor: Die Nacht ist vergangen

VIII. Coral: Nun danket alle Gott

IX. Duet (soprano, tenor): Drum sing ich mit meinem Liede

X. Cor: Ihr Völker! bringet her dem Herrn Ehre und Macht

Maria Florea_Violí

Marta Mathéu_Soprano

Elena Copons_Soprano

David Alegret_Tenor

Orfeó Català_ (Dir. Pablo Larraz)

Orquestra Simfònica del Vallès

Xavier Puig_Director

Lluís Boira_il·luminació

Durada aproximada:

110 minuts

No és la primera vegada que la Simfònica del Vallès programa una obra de Fanny Hensel (nom de casada de Fanny Mendelssohn), i la d'avui pràcticament es pot afirmar que és la primera vegada que s'escolta a Espanya. *Hero und Leander* és una superba ària de concert acabada a principis del 1832, composta a partir de l'adaptació que el seu espòs, Wilhelm, va fer d'aquest text que parla de dos amants separats per l'oceà. S'hi troben referències a l'obertura *Mar en calma i viatge feliç* (1828) del seu germà Felix, més enllà de jugar amb una orquestració semblant, en què el pes de l'acompanyament rau en la corda i en uns acompanyaments sobre ritmes obstinats i figures repetitives.

Estilísticament encaixa amb els trets musicals de les antigues àries barroques: rerefons agressiu, tempo ràpid, tendència als colors foscos i greus en la instrumentació, efectes de trèmol en cordes i timbales, ritmes sincopats, absència d'una melodia amb notes alterades en l'harmonia i sense un perfil, i ús de tonalitats en mode menor i amb bemolls. De fet, la peça comença amb l'estabilitat del Do major per al recitatiu inicial i modula cap al tens i dramàtic Re menor a l'inici de l'ària, prossegueix en Si bemoll i acaba amb el punyent i impetuós Mi bemoll. Als últims compassos retorna al Do major per extingir-se en un pianíssim després de l'exclamatiu "Ich folge!" ('Et segueixo'). Vocalment requereix una força, un lirisme i una expressivitat variada per a les inflexions declamades, alhora que una extensió que arribi al Do sobreagut cap a la coda ("Raubt mir ihn nicht!"), just en un passatge pròxim al recitat sobre trèmols de les cordes.

Per la seva banda, Felix Mendelssohn, el germà de Fanny, va ser un compositor de cultura àmplia, format en cercles il·lustrats de Goethe, de severa educació clàssica i un prolífic dibuixant, considerat per Schumann "el Mozart del segle XIX". El seu *Concert per a violí núm.2*, op. 64, en la melancòlica tonalitat de Mi menor (1844)

presenta tres moviments sense solució de continuïtat i s'inicia amb l'entrada immediata del solista (segon compàs) amb una melodia que serà contrastada per un segon tema amb fisonomia de coral entonat per les fustes. En un apassionament interioritzat, el segon moviment es desplega en llargs i ondulants arcs melòdics a la corda aguda contrastats per frases en estil recitatiu i per la presència del fagot, amb una secció central més dramàtica que, en conjunt, és assimilable a una romança sense paraules, en la qual s'emmirallaran altres concerts futurs com el de Brahms, el de Txaikovski o els de Bruch. Una àmplia transició enllaça amb el jovial i fantasiós diàleg entre el solista i l'orquestra, cloent una obra que sí que forma part del repertori, a diferència de molts altres concerts de violinistes, com els de Spohr, Paganini o Vieuxtemps.

En darrer lloc, escoltarem l'últim moviment de la *Simfonia núm. 2*, "Lobgesang", basat en el coral "Que tot allò que respira lloï al Senyor" (reafirmat solemnement als darrers compassos), on la veu humana aporta un caràcter doxològic i canalitza la simbiosi hegeliana entre art, religió i Estat que aleshores es propugnava dins els corrents de renovació política i filosòfica alemanys. Enmarcada en el valor de la cultura i del coneixement per commemorar el 400 aniversari de la invenció de la impremta el 1841, presenta un sentit unitari de pregària i s'emparenta amb els seus oratoris i motets en l'escriptura vocal de reminiscències barroques, amb detalls com la contraposició entre veus masculines i femenines. Hi destaquen àries com la del tenor "Er zählet unsre Tränen", amb les cordes de rerefons; el dramàtic "Stricke des Todes hatten uns umfangen"; la salvífica "Die Nacht ist vergangen" per a soprano; l'emotiu duo per a sopranos i cor "Ich harrete des Herrn", i alguns passatges a cappella (a sis veus a "Nun danket alle Gott"), textures homofòniques del cor.

Per cert, Fanny Hensel també té una cantata anomenada *Lobgesang* (1831).

SIMFÒNICS A TERRASSA

HOMENATGE A JOHN WILLIAMS

Nov_12_2023 / 18 h. Diumenge

JOHN WILLIAMS

Fanfara olímpica i tema, *Lincoln*,
Hook, *Salvar al soldado Ryan*,
Superman, *La lista de Schindler*,
The cowboys, *E.T.* i *Star Wars*.

Salvador Vidal_Narrador
Jordi Cos_Idea i guió original
Orquestra Simfònica del Vallès
Rubén Gimeno_Director

VENDA D'ENTRADES

Taquilla LaFACT Cultural · Rambla d'Egara, 340 · Terrassa
Telèfon 93 519 70 39 · www.lafactcultural.cat · www.osvalles.com

Programa de mà ampliat amb els textos
de *Hero und Leander* de Fanny Hensel,
Lobgesang de Felix Mendelssohn
i biografies dels solistes

Organitza

Orquestra
simfònica
del Vallès

Patrocinadors i col·laboradors
principals de l'OSV

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Diputació de Girona

Ajuntament
de Sabadell

Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
ICO
Connectant moments

Patrocinadors del cicle

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
ICO
Connectant moments

Col·laboradors de l'OSV

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

BENVIC

MMARÉSME

Mitjà oficial

L'AVANGUARDIA

Finançat per

 Unió Europea
Fons Europeu
Next Generation

 **Generalitat
de Catalunya**

 Ministerio de Cultura
Transformación
y Resiliencia

Troba'ns a:
www.osvalles.com

